

ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА УНАПРЕЂЕЊА СЕКТОРА ВОДНИХ УСЛУГА РС

ЈАХОРИНА, МАЈ 2022

СТАЊЕ У СЕКТОРУ ВОДНИХ УСЛУГА

- у 63 општине РС се организовано врши преко 61 централног општинског водоводног система и великог броја водоводних система мјесних заједница, малих сеоских, групних и индивидуалних система.
- Јавним водоводима је обухваћено око 48% становништва, док се око 52% популације ослања на сеоске системе водоснабдијевања, сопствене бунаре, врела или изворе површинских вода.
- Новом инфраструктуром управљају јавна предузећа, али већина ни сада не генерише довољне приходе за осигурање самоодрживости
- Управљање имовином је неефикасно, што доводи до даљег погоршања постојеће инфраструктуре
- Евиденција имовине је прилично непотпуна и стога не омогућава адекватан обрачун амортизације и прикупљање средстава за редовно одржавање

СТАЊЕ У СЕКТОРУ ВОДНИХ УСЛУГА

- Трошкови које имају ЈКП нису доведени на оптимални ниво
- Због недовољног одржавања постојеће водоводне мреже, као и административних губитака, степен губитака воде је значајан
- И трошкови запослених су већи него што су дефинисали међународни стандарди, број запослених у комуналним услугама знатно је изнад међународних стандарда, што доводи до изузетно високих трошкова рада
- Додјељивање додатних одговорности (а тиме и додатних трошкова) за изградњу нове инфраструктуре ЈКП би довело до колапса (или нова инфраструктура не би адекватно функционисала, као што је показало неколико најновијих инвестиција међународних финансијских институција), уколико се прије свега не би провела свеобухватна реформа.

Посљедице стања у сектору

- Улагање средстава је недовољно, посебно у систему за одводњу и третман урбаних отпадних вода
- Нова инфраструктура као и реконструкција постојеће тражи врло велика улагања, тако да ослањање само на могућности ЈЛС и ЈКП неће дати очекиване резултате без додатне подршке
- Недовољни индикатори учинка изведених пројеката
- У вези са наведеним биће неопходно да Влада РС размотри и планира додатна средства за подршку сектору водних услуга

МЕЂУНАРОДНА ПОДРШКА

- Алијанса за воде – нови приступ, заснован на учинку
- Спремни да наставе пружати подршку
- Потреба за инвестицијма предвиђене постојећим политикама и стратегијама
- Да би наставили са финансирањем потребно осигурати одрживост инвестиција

Sarajevo, 4. novembar/studeni 2021. godine

NJ.E. Zoran Tegeltija
Predsjedavajući
Vijeće ministara BiH

NJ.E. Staša Košarac, Ministar
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih
odnosa BiH

NJ.E. Fadil Novalić
Premijer
Vlada FBiH

NJ.E. Šemsudin Dedić, Ministar
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i
šumarstva FBiH

NJ.E. Radovan Višković
Premijer
Vlada RS

NJ.E. Boris Pašalić, Ministar
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede RS

Poštovane ekscelencije,

Ovo pismo je nastavak naše ranije komunikacije i sastanaka u vezi sa modernizacijom sektora vodnih usluga (vodopskrba i upravljanje otpadnim vodama) u Bosni i Hercegovini.

РС - РЕФОРМЕ СЕКТОРА

- РС је формирала своју радну групу за израду Програма за унапријеђење водних услуга
- Програма садржи конкретне мјере за унапређење водних услуга у Републици Српској:
  - Кратак опис активности које ће се спровести;
  - Прецизно утврђивање одговорности;
  - Рок за спровођење активности (крајњи и за постизање специфичних циљева);
  - Кратку процјену ризика за спровођење активности, уз мјере за његово минимизирање
  - дефинисање очекиваних резултата, као и индикатора и међурезултата
  - кратки увид у потребна финансијска средства за имплементацију активности;
  - образложење приједлога активности.

АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА РЕГУЛАТОРНИ ОКВИР

- Израдити Закон о водним услугама и друге подзаконске акте у Републици Српској
- Извршити анализу ефикасности постојећих одлука ЈЛС о водоснабдијевању
- Дефинисати методологију утврђивања минималне цијене водних услуга у Републици Српској
- Успоставити одговарајуће независно стручно тијело-регулатор
- Извршити усаглашавање прописа РС који садрже одредбе о водним услугама

АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОПЕРАТИВНИ ОКВИР

- Успоставити и одржавати добру/континуирану размјену података и формирати јединствен бенчмаркинг за ЈКП са дефинисаним подацима који се прикупљају и кључним индикаторима учинка (КПИ) који се рачунају
- Израдити одговарајуће планске докуменате развоја водоводних и канализационих система са оптималним рјешењима за сваку ЈЛС на које ће сагласност дати независно стручно тијело (формирано према будућем Закону о водним услугама)
- За инвестиционе пројекте извршити анализе утицаја имплементације инвестиције на цијену водних услуга

АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ФИНАНСИРАЊЕ У СЕКТОРУ

- **Јачање капацитета институција, укључујући и ЈКП, за аплицирање за средства ИФИ**
- **Анализа финансијских утицаја и спровођења ЕУ директива транспонованих у прописе РС**
- **Водич за израду студија изводљивости (садржај, методологија, подаци)**
- **Смјернице за израду пословних планова ЈКП (садржај, методологија, подаци)**
- **истраживања прихода домаћинства на нивоу ЈКС, ради провјере приуштивости и израда методологије за обрачун приуштивости.**
- **Студија могућности окрупњавања постојећих ЈКП-а**

КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ ЗА УСПЕШНО СПРОВОЂЕЊЕ РЕФОРМЕ СЕКТОРА ВОДНИХ УСЛУГА

1. Усвојити ефикасну регулативу за успостављање системских рјешења која осигуравају одрживост сектора водних услуга у РС
2. Осигурати континуирану подршку Буџета РС, ИФИ-с и других међународних партнера за суфинансирање приоритетних инфраструктурних пројеката, као финансијски и регулаторни механизам за бржу реформу и напредак сектора
3. Реформисати пословање ЈКП у складу са најбољим праксама

Врло амбициозан Програм,

За који су потребни додатни капацитети институција
и адекватна финансијска и техничка подршка
међународних партнера.

Хвала на пажњи!

